

Edukacijom odraslih osoba, pripadnika romske nacionalne manjine, do redovitoga obrazovanja njihove djece

19 Prosinac 2020 Ivanka Herceg Hitova: 94

U Republici Hrvatskoj, prema procjenama živi više od 30 000 Roma. No procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj živi znatno veći broj Roma, između 30.000 i 40.000.

OŠ „Hugo Badalić“

Razlika između utvrđenoga i procijenjenog broja Roma u najvećoj je mjeri posljedica odluke samih Roma da se prilikom popisa stanovništva izjašnjavaju kao pripadnici neke druge narodnosti, a ne kao Romi, ali i zbog neriješenih statusnih pitanja.

Romi su u Republici Hrvatskoj, kao i u mnogim zemljama u kojima žive, nažalost, zbog slabe obrazovanosti, neuključenosti u formalne oblike rada, specifičnog načina življenja i drugih karakteristika, u većoj ili manjoj mjeri marginalizirani: ekonomski, prostorno, kulturološki, politički.

Ocijenivši položaj romske zajednice težim od položaja drugih manjinskih zajednica u Europi, Vijeće Europe i Europska unija, posebice od 1993. godine, posvećuju osobitu pozornost problematici Roma te potiču zemlje članice i druge zemlje u regiji na sustavno rješavanje problema Roma, kako bi se zatečeni jaz što brže prebrodio, a uvjeti življenja Roma poboljšali. Pritom u svojim rezolucijama i preporukama apeliraju na multidisciplinarni i sustavni pristup u rješavanju problema na svim područjima, a posebice se zalažu za ostvarivanje prava djece, omogućavanje stjecanja obrazovanja, osiguravanje zdravstvene i socijalne zaštite, primjerenog stanovanja, te iskorjenjivanje diskriminacije i segregacije na bilo kojoj osnovi (rasnoj, nacionalnoj, vjerskoj, spolnoj,...).

U cilju poduzimanja mjera za poboljšanje uvjeta života romske nacionalne manjine i njihovog uključivanja u društveni i javni život, istodobno sa provođenjem Nacionalnog programa za Rome iz 2003., Republika Hrvatska izrazila je spremnost da zajedno s još nekoliko zemalja (Bugarska, Češka, Mađarska, Makedonija, Rumunjska, Slovačka, Srbija i Crna Gora) pristupi **Desetljeću za uključivanje Roma 2005. - 2015.**, koje su pokrenuli Svjetska banka i Institut Otvoreno društvo. Time se ujedno primjenjuju osnovni ciljevi Milenijskog razvoja UN-a i Programa socijalnog uključivanja Europske unije na programu namijenjenom najosjetljivijoj manjinskoj populaciji u Europi, Romima.

Republika Hrvatska je kao i ostale države u okviru Desetljeća za Rome, izradila svoj Akcijski plan i time preuzela obvezu za njegovo provođenje tijekom deset godina.

Obrazovanje je sastavni dio Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma i odnosi se na predškolski odgoj pripadnika romske nacionalne manjine, njihovo osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje te opismenjavanje i obrazovanje odraslih.

U studenom 2012. godine donesena je i **Nacionalna strategija za uključivanje Roma za razdoblje 2013. - 2020.**

Pohađanje odgojno-obrazovnih ustanova i školovanje djece pripadnika romske nacionalne manjine u brodsko-posavskoj županiji

Iako je službeno 1200 deklariranih Roma na području Brodsko-posavske županije, prema podacima koje smo dobili od Roberta Radića, predsjednika Vijeća romske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije, puno ih je više.

A kakva je situacija sa školovanjem djece?

Prema podacima koje smo dobili u **Upravnom odjelu za obrazovanje, šport i kulturu Brodsko-posavske županije u predškolski odgoj**, dakle vrtiće, uključeno je u ovoj nastavnoj godini **jedno romsko dijete** i pohađa **Dječiji vrtić „Ivana Brlić Mažuranić“ u Slavonskom Brodu**.

Osnovne škole na području županije ukupno pohađa 347 djece pripadnika romske nacionalne manjine:

OŠ Ljudevita Gaja Nova Gradiška-9; OŠ „Mato Lovrak Nova Gradiška-42; OŠ „Antun Mihanović“ SB- 4; **OŠ Hugo Badalić SB -197;** OŠ „Đuro Pilar“ SB-8; OŠ „Bogoslav Šulek“ SB- 16; OŠ „Ivana Brlić Mažuranić“ SB- 11; OŠ „Blaž Tadijanović“ SB-5; OŠ Milan Amruš SB-5; OŠ „Sibinjanskih žrtava“, Sibinj -1; OŠ „Ivan Meštrović“ Vrpolje-1; OŠ „Stjepan Radić“ Oprisavci- 2; OŠ Dragalić-12; OŠ Antuna Mihanovića-Nova Kapela-Batrina-2; OŠ Okučani-5; OŠ „Ivan Goran Kovačić“ Staro Petrovo Selo-22; OŠ „Markovac“ Vrbova-3.

Srednje škole na području županije u ovoj školskoj godini 2020./2021. ukupno pohađa 50 djece pripadnika romske nacionalne manjine:

Srednja škola Matije Antuna Relkovića Slavonski Brod-1; Obrtnička škola SB- 23; Industrijsko-obrtnička Slavonski Brod- 16; Tehnička škola SB-1; Ekonomsko-birotehnička škola SB-4; Srednja medicinska škola SB-1 i Industrijsko-obrtnička škola Nova Gradiška-4.

Najveći broj djece romske zajednice u Brodsko-posavskoj županiji pohađa OŠ „Hugo Badalić“ u Slavonskome Brodu, pa smo slijedom toga razgovarali i sa ravnateljicom ove škole Irenom Čugura Čerić.

1.Vašu školu u većem broju upisuju i pohađaju djeca pripadnika romske nacionalne manjine. Radi li se o matičnoj ili Područnoj školi i je li ih roditelji redovito šalju na nastavu?

U osnovnoj školi Hugo Badalić, područnoj školi u školskoj godini 2020./2021. upisano je ukupno 197 učenika romske nacionalne manjine. S obzirom da se radi o velikom broju učenika, redovito pohađanje je dvojako, odnosno, oko 60 % roditelja redovito šalje svoju djecu u školu, dok 40 % učenika često izostaje 1-2 dana u tjednu.

2.U kojoj mjeri roditelji dolaze na informacije i roditeljske sastanke, a kako taj kontakt sa roditeljima ostvarujete u ovoj epidemiološkoj situaciji?

U prijašnjem vremenu prije epidemije 70% roditelja je dolazilo na informativne razgovore i roditeljske sastanke, a 30 % roditelja smo morali pozivati putem službenih poziva ili putem Centra za socijalnu skrb.

U vrijeme epidemije imamo grupe roditelja i razrednika u kojima se komunicira putem poruka i telefonskim razgovorima. Pojedine roditelje i dalje pozivamo u školu uz pridržavanje epidemioloških uvjeta.

3.Koliko, uz poučavanje gradiva, djecu učite o svakodnevnim odgojnim vještinama, ali i lijepom ponašanju, rješavanju konfliktnih situacija razgovorom, a ne nasiljem?

S obzirom da naši učenici ne pohađaju vrtičke programe i program predškole svjesni smo da potrebno uložiti puno truda i vremena kako bi kako bi učenici usvojili socijalne, odgojne i obrazovne vještine. Na svim područjima se puno ulaže i intenzivno radi tijekom osnovnoškolskog obrazovanja od prvog do osmog razreda.

4.Usvajaju li djeca te spomenute navike i oblike ponašanja i koliko napora morate uožiti da biste postigli pozitivan ishod i usvajanju gradiva predviđenoga kurikulumom, ali i ponašanja?

U školi intenzivno provodimo preventivne programe koji obuhvaćaju nasilje, ovisnosti, odgojne teme. Stručna služba škole ulaže velike napore i odrađuje veliki broj radionica kako bi usmjerili učenike kako se ponašati u konfliktnim situacijama, kako prepoznati što je dobro, a što je loše. Učenike učimo odgovornom ponašanju prema svima.

5.U kojoj mjeri su, prema vašem mišljenju i ocjeni, pripadnici romske nacionalne manjine osvješteni, barem mlađe generacije, o iznimnoj potrebi školovanja djece?

Naravno, još uvijek ima obitelji koje žive u teškim materijalnim uvjetima i neprimjerenim stambenim, higijenskim i zdravstvenim uvjetima i koji nemaju stalne prihode. Razumijemo da u tim obiteljima obrazovanje djece nije u samom vrhu prioriteta i potreba.

6.Obilježavaju li se u vašoj školi neki važni datumi za romsku nacionalnu manjinu i koliko možete doprinijeti razvoju samopoštovanja djece, ali i njihovih roditelja radi pripadnosti romskoj zajednici?

*U školi obilježavamo dva datuma vezana za romsku populaciju i to **Dan Romskog jezika i Svjetski dan Roma**. Škola rado sudjeluje na svim događanjima vezanima uz Rome. Možemo se pohvaliti sa dobrom suradnjom s dvjema školama iz Siska koje također pohađaju učenici romske nacionalne manjine. Dobra suradnja ostvarena je i sa predstavnicima Romskog vijeća.*

7.Imate li možda podatak koliko romske djece koja pohađaju vašu školu nastavlja daljnje srednjoškolsko obrazovanje ili možda visoko?

Od uvođenja elektronskih upisa učenika u srednje škole, razrednici kao i ostali učitelji silno se trude kako bi svim učenicima bili na raspolaganju te kako bi se svi učenici što uspješnije prijavili na željene programe. O završetku srednjoškolskog obrazovanja učenika pripadnika romske nacionalne manjine nemamo i ne raspolažemo sa tim podacima- zaključila je Irena Čugura Čerić, ravnateljica OŠ „Hugo Badalić“ Slavonski Brod.

Tweetaj